

OPĆI PODACI			
IME I PREZIME	Luja Zamečnik		
Naziv studija	Pedagogija i kultura suvremene škole		
Matični broj	253		
Odobranje teme za stjecanje doktorata znanosti <i>(staviti križić u polje)</i>	☒ u okviru doktorskog studij	☐ izvan doktorskog studij	☐ po osnovi znanstvenih dostignuća
Ime i prezime majke i/ili oca			
Datum i mjesto rođenja			
Adresa			
Telefon / mobitel			
e-pošta			
ŽIVOTOPIS			
Obrazovanje <i>(od novijega k starijem datumu)</i>	Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti, Sveučilište u Mostaru, Mostar, 2010., profesor predškolskog odgoja Pedagoški fakultet u Osijeku, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Osijek, 1993., odgojitelj predškolske djece CUO „Braća Ribar“, Osijek, 1990-1994., srednja škola OŠ „Braća Ribar“, Orašje, 1990-1979., osnovna škola		
Radno iskustvo <i>(od novijega k starijem datumu)</i>	Predstojnica Podružnice Osijek, Agencija za odgoj i obrazovanje, od 14. srpnja 2021. Viša zavjetnica za predškolski odgoj, Agencija za odgoj i obrazovanje, Podružnica Osijek, od 4. svibanja 2015. Vanjska suradnica za predškolski odgoj Agencije za odgoj i obrazovanje, Podružnica Osijek, od 13. siječnja 2014. V. d. ravnatelj Centra za predškolski odgoj, Osijek, od 23. listopada 2013. Odgojitelj predškolske djece, Dječji vrtić Osijek, Osijek, od 17. listopada 1994.		

<p>Popis radova</p>	<p>Lukaš, M., Zamečnik, L. (2022). Percepcija odgojitelja pripravnika refleksivnom pristupu u dječjem vrtiću. U: Zbornik radova Prvog znanstvenog kolokvija Poslijediplomskog sveučilišnog studija Pedagogija i kultura suvremene škole: <i>Kultura suvremene škole</i>. Osijek: Filozofski fakultet, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 140-156.</p> <p>Mlinarević, V., Takač, S., Zamečnik, L. (2016). Podrška odgojiteljima pripravnicima za stjecanje profesionalnih kompetencija. U: Zbornik radova: <i>Rani i predškolski odgoj i obrazovanje – izazovi i perspektive</i>. Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 23-34.</p> <p>Potnar Mijić, I., Zamečnik, L. (2020). Dramska pedagogija u poticanju motivacije i kreativnosti u učenju njemačkoga jezika. U: Zbornik radova <i>Didaktički izazovi III – didaktička retrospektiva i perspektiva - kamo i kako dalje?</i>. Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 475-485.</p> <p>Zamečnik, L. (1999). Socijalna kompetencija kao aspekt „self“ koncepta, U: Zbornik radova: <i>Kvalitetno djelovati – dobro se osjećati</i>. Osijek: Centar za predškolski odgoj Osijek i Visoka učiteljska škola Osijek, 69-73.</p>
<p>Popis aktivnih sudjelovanja na kongresima</p>	<p>International coference ICT ni Life, The Usage of digital technologies in working with potentially gifted children in the institucions of early and presschool education, na mreži, 2022.</p> <p>International Conference Didactic Challenges IV: Futures studies in education, Pedagoška dokumentacija kao važna alatka u razvoju profesionalnih kompetencija odgojitelja pripravnika, Osijek, 2022.</p> <p>Prva međunarodno znanstveno-stručna konferencija Kompetentni sustavi u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, Samoprocjena i perspektiva refleksivnog pristupa odgojitelja pripravnika u odgojno-obrazovnom radu, Osijek, 2022.</p> <p>Prvi znanstveni kolokvij Poslijediplomskog sveučilišnog studija pedagogija i kultura suvremene škole: <i>Kultura suvremene škole</i>, na mreži, 2022.</p> <p>Međunarodna znanstvena konferencija Didaktički izazovi III: Didaktička retrospektiva i perspektiva – kamo i kako dalje?, Dramska pedagogija u poticanju motivacije i kreativnosti u učenju njemačkog jezika, Osijek, 2019.</p>
<p>NASLOV PREDLOŽENE TEME</p>	
<p>Hrvatski</p>	<p>Odlike učinkovitog usavršavanja odgojitelja u kulturi karijernog razvoja</p>
<p>Engleski/njemački</p>	<p>Characteristics of effective teacher training in the culture of career development</p>
<p>Jezik na kojem će se pisati disertacija</p>	<p>Hrvatski jezika</p>

OBRAZLOŽENJE TEME

<p>Sažetak na hrvatskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)</p>	<p>Suvremeni društveni kontekst u kojem poslovi odgojitelja postaju sve zahtjevniji profesionalno djelovanje odgojitelja o njegovu stručnom usavršavanju i karijernom napredovanju nameću se kao važno pedagoško područje. Sve veća važnost pridaje se unaprjeđivanju profesionalnih kompetencija odgojitelja koje proizlaze kao rezultat sustavnog usavršavanja odgojitelja djece rane i predškolske dobi. O profesiji odgojitelja, prije svega se promišlja kao o inicijatoru promjena, pokretaču učenja i osobi koja se brine o svom osobnom i profesionalnom razvoju koji je dio organizacije koja se razvija i uči. Ekspertnost odgojitelja cjeloživotnim učenjem reflektira se različitim pristupima i oblicima učinkovitog usavršavanja važnim za njegov profesionalni identitet. U kulturi karijernog razvoja potrebno je utvrditi odlike učinkovitog usavršavanja odgojitelja, unaprjeđujući reflektivne kompetencije odgojitelja kao metodu učenja, a osobito razinu kritičke refleksije, što može doprinijeti promjenama u implicitnoj pedagogiji odgojitelja djece rane i predškolske dobi i njegovu profesionalnom okruženju.</p>
<p>Sažetak na engleskom/njemačkom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)</p>	<p>In the modern social context in which the work of educators is becoming more and more demanding, the professional activities of educators regarding their professional development and career advancement are emerging as an important pedagogical area. More and more importance is being attached to the improvement of the professional competences of educators resulting from the systematic training of educators of early and preschool children. The teacher's profession is first of all thought about, as an initiator of changes, a driver of learning and a person who takes care of his personal and professional development, who is part of an organization that develops and learns. The expertise of educators through lifelong learning is reflected in different approaches and forms of effective training important for their professional identity. In the culture of career development, it is necessary to determine the characteristics of effective training of educators, improving reflective competencies of educators, as a learning method, and especially the level of critical reflection, which can contribute to changes in the implicit pedagogy of educators of early and preschool children as well as their professional environment.</p>
<p>Uvod (maksimalno 2000 znakova s praznim mjestima)</p>	
<p>Profesionalni razvoj je kontinuirani proces pa tako i odgojitelja djece rane i predškolske dobi koji se temelji na razvojnom potencijalu i osobnoj viziji razvoja kompetentog pojedinca koji teži osobnom karijernom razvoju. Profesionalna postupanja u suvremenom društvu povezana su sa složenim znanstveno-teorijskim osnovama i etičkim normama profesije (Lukaš, Mušanović, 2020). Etičkim diskursom odgojno-obrazovnih djelatnosti naglašena je trajna potreba i obveza moralnog odgojnog djelovanja. Deontološkim pristupom u pedagoškoj djelatnosti se ističe posjedovanje i poštovanje profesionalne dužnosti odgojitelja u odnosima prema odgajaniku, ostalim čimbenicima odgojne djelatnosti i cjelokupnoj profesiji (Lukaš, Cikovac, 2021). Na putu usavršavanja odgojitelju se olakšavaju provedbe i zakonskim mogućnostima utemeljene na Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine, 10/97, 107/07, 94/13, 98/19 i 57/22). Nakon inicijalnog obrazovanja odgojitelj je pripravnik 12 mjeseci koji prolazi program stažiranja i polaže stručni ispit u svojstvu početnika. Potom slijedi razdoblje stabilnosti i kontinuiranog profesionalnog usavršavanja sve do eksperta. Ekspertna moć ima izvor u znanju i kompetentosti osobe koju druga osoba cijeni (Lukaš, 2020).</p> <p>Senge (2001) pod usavršavanjem smatra sposobnost produbljivanja osobne vizije, usmjeravanja snaga i objektivnog spoznavanja stvarnosti i na taj način stručno usavršavanje izjednačava s</p>	

istraživanjem u organizaciji koja uči kao načinom stalnog propitivanja, ispitivanja, reflektiranja i diskutiranja o objektivnoj stvarnosti. Stoga se sve češće profesionalni razvoj smatra kontinuumom (Stoll i Fink, 2000) u konceptu organizacije koja uči. Mnogi suvremeni autori (Bruner, 2000; Stoll i Fink, 2000; Senge i dr. 2003) drže da se pristup profesionalnom napredovanju odgojitelja treba temeljiti na usavršavanju i razvijanju istodobno i sebe i odgojno-obrazovne prakse i okruženja u kojem djeluje.

Jednom od važnih profesionalnih kompetencija smatra se refleksija koja omogućava učenja koja nisu samo nova znanja, nego ponajprije promjene postupaka ili ponašanja (Senge, 2003). Prema Šagud (2006) ističe se dijalog između objektivnog i normativnog teorijskog znanja s jedne strane i kontekstualnog i subjektivnog iskustva rada odgojitelja s druge strane. Začeci refleksivnog praktičara vežu se uz Johna Deweya (Smith, 1980; Schon, 1990; Goodman, 1995; Thomas 1998; Bleakley, 1999; Rinaldi, 2001; prema Šagud, 2006). Samorefleksijom i refleksijom odgojitelja osigurava se trajno učenje u procesu traženja novih odgojno-obrazovnih rješenja kako za osobni napredak, tako i za napredak struke.

Pravilnikom o načinu i uvjetima napredovanja u struci i promicanju u položajna zvanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima (Narodne novine, 10/97) utvrđuje se postupak, način i uvjeti napredovanja odgojitelja u predškolskim ustanovama koji mogu napredovati u položajna zvanja. Stoga je uloga odgojitelja u osobnom usavršavanju od ključnog značaja za karijerni razvoj kako bi se dobrim i cjelovitim vođenjem unaprijeđivala kultura predškolske ustanove i na taj način davala podrška profesionalnoj autonomiji.

Pregled dosadašnjih istraživanja (maksimalno 5000 znakova s praznim mjestima)

Rad u dječjem vrtiću većinom se promatra kao poziv, potom karijera, a najmanje posao pa je vidljivo da odgojitelji koji rade uglavnom zbog osobnog dohotka svoj posao doživljavaju kao nužnost. Oni u prosjeku postižu niže rezultate na skali zadovoljstava poslom i životom, a vlastiti posao smatraju manje smislenim i ne identificiraju se značajno s njima (Jurčević Lozančić, 2023).

Odgojitelji na početku radnog iskustva kao i odgojitelji s dužim radnim iskustvom susreću se s različitim preprekama i izazovima u svakodnevnom radu. Rezultatima istraživanja može se zaključiti kako odgojitelji imaju najviše teškoća u komunikaciji sa suradnicima, nadređenima i stručnom službom vrtića što upućuje na važnost utjecaja međuljudskih odnosa i potrebu naglašavanja aspekta suradnje s kolegama koji može predstavljati izvor podrške za odgojitelje na početku radnog staža kao i za oneiskusne odgojitelje, bili oni iz organizacijskog područja rada ili stručnoga-pedagoškog područja (Živčić-Bećirević, Smojver-Ažić, 2005). Odnos između radnog iskustva i razine stresa pokazuje da odgojitelji s manje radnog iskustava doživljavaju višu razinu stresa u profesionalnom okruženju, nego li njihovi sustručnjaci s više godina radnog staža, osobito u suradnji s roditeljima (Kozjak Dragčević, Opić, 2019).

S tih polazišta sve je više istraživanja koja doprinose izgrađivanju kvalitetne odgojno-obrazovne prakse, koja će unaprijediti karijerne izazove i zahtjevnost profesije. Temeljem metodološki kvalitativno provedenih istraživanja u kojima je utvrđena pozitivna povezanost između stručnog usavršavanja učitelja, nastavne prakse i rezultata učenika, utvrđene su značajke učinkovitog stručnog usavršavanja. Kada se kaže da stručno usavršavanje treba biti integrirano to znači da se ne bi trebalo fokusirati na stručno ili pedagoško znanje učitelja izolirano jedno od drugoga, već ih je potrebno povezati u specifičnom profesionalnom kontekstu u kojemu se namjeravaju uvesti promjene. Stručno usavršavanje koje je integrirano i povezuje stručna i pedagoška znanja u specifičan profesionalni kontekst vodi pozornost o aktivnom učenju i suradnji učitelja i odgojitelja, koristi modele dobre prakse, osigurava vođenje i potporu eksperata i odgojitelja te omogućuje pravodobne povratne informacije i refleksiju (Darling-Hammond, Hyler i Gardner, 2017).

Kako refleksija daje temelje budućem profesionalnom razvoju pokazuju i istraživanja Vujičić i Đapić (2009) navode kako odgojitelj kao refleksivni praktičar nije ravnodušan prema "slučajnim situacijama" koje su stvorila djeca, već je otvoren za njihova pitanja i znatiželju. Iz tih razloga polazi se od jasnog opredjeljenja prema odgojiteljskoj profesiji, koja se određuje kao složeno zanimanje koje implicira refleksivno mišljenje, kontinuirani profesionalni razvoj, autonomiju, odgovornost, kreativnost istraživanja i osobnu prosudbu. Biti refleksivni praktičar znači ne samo razvijati sposobnost refleksije na praksu i na kompleksnosti odnosa i pristupa unutar različitih konteksta učenja, već iznalaziti riječi kako bi se te refleksije izrazile drugima (Cook-Sather, 2008,

prema Vujičić, Đapić, 2009). Ističući važnost uvida odgojitelja u perspektive o stručnom usavršavanju kao dijelu profesionalnog razvoja i suradnju koja je pri tom bitan čimbenik i važna pretpostavka kvalitetnog stručnog usavršavanja, potvrđuje se važnost u zajednicama učenja (Stoll i Fink, 2000) koje surađuju s ciljem unapređenja svoje prakse i osobnog učenja te kritički promišljaju rezultate svog djelovanja i njegove uvjete.

Stručno usavršavanje je prije svega namijenjeno poboljšanju prakse, dopunjavanju znanja i okrijepi stručne kompetentnosti. Koliko je važno voditi računa o aktivnom učenju učitelja pokazuje i istraživanje Lepičnik Vodopivec (2012) koje je proučavalo motive odgojitelja i metode za stalno stručno usavršavanje, pri čemu se utvrdilo da prevladavaju profesionalni motivi koji su orijentirani prema suvremenim konceptima razvoja, s metodama iskustvenog učenja u dvosmjernoj komunikaciji, dijalogu i drugim oblicima aktivnog učenja.

Jurčević Lozančić i Kudek Mirošević (2016) s ciljem ispitivanja mišljenja odgojitelja o značaju stručnog usavršavanja odgojitelja i o potrebnim oblicima stručnog usavršavanja koji bi bili najznačajniji za stjecanje novih znanja ističu varijablu koja se odnosi na stupanj mišljenja odgojitelja o potrebama organizacije stručnog usavršavanja putem prakse. Oni potvrđuju da samo takve metode i takvi modeli doprinose razvoju novih znanja i vještina odgojitelja koji su povezani sa specifičnostima neposredne prakse, uporabom videozapisa ostvarenog odgojno-obrazovnog rada, suradničkim promatranjem aktivnosti i primjerima dobre prakse koji na sustavan način prezentiraju proces ostvarivanja promjena uz interpretaciju postignutih rezultata i uočenih problema. Refleksija sudionika postaje ključna za učinkovito stručno usavršavanje (Bognar, 2017).

Za razliku od stručnog usavršavanja koje je zasnovano na predavanjima stručnjaka, aktivno učenje podrazumijeva uporabu autentičnih primjera, interaktivnih strategija i primjenu naučenog u nastavi s ciljem ostvarivanja suštinskih promjena, što svojim istraživanjima dokazuju Darling-Hammond i dr. (2017), a ne samo neznatnu modifikaciju postojeće prakse.

Cilj i hipoteze istraživanja (maksimalno 700 znakova s praznim mjestima)

Predmet istraživanja uobziruje odgovoran i kreativan pristup odgojitelja profesionalnom i karijernom razvoju koji se reflektira i utječe na kulturu predškolske ustanove i samoodređenje odgojitelja u odnosu prema profesionalnom usavršavanju, prepoznavanju kompetentnosti i odlika suvremenog odgojitelja za uspješna karijerna postignuća, opažanje i prepoznavanje ključnih čimbenika svoga uspjeha i kvalitete rada u kulturi predškolske ustanove kao i društvenu prepoznatljivost.

Cilj ovoga rada je prepoznati odlike učinkovitog usavršavanja odgojitelja u procesu karijernog razvoja u svrhu poboljšanja kvalitete refleksivnog pristupa u implicitnoj pedagogiji kulture predškolske ustanove i podizanje društvene svijesti o ovom pozivu.

Iz cilja proizlaze zadaće istraživanja koje se odnose na:

1. Prepoznati odlike usavršavanja odgojitelja i motive za postizanje postavljenih profesionalnih ciljeva.
2. Promatrati proces karijernog razvoja odgojitelja i njegove etape karijernog razvoja od inicijalno formalnog obrazovanja, pripravništva, faze početnika, razdoblja prije mentoriranja, mentoriranje i faze eksperta do umirovljenja.
3. Identificirati učinkovite i refleksivne pristupe u implicitnoj pedagogiji provođenjem samovrednovanja, vanjskog vrednovanja i profesionalnog usmjeravanja odgojitelja.
4. Preporučiti poželjnu kulturu predškolske ustanove iz perspektive odgojitelja i njihovog djelovanja na unaprjeđivanju i podizanju svijesti o odgojiteljevoj djelatnosti u široj društvenoj zajednici.

S obzirom na cilj i zadaće istraživanja proizlaze istraživačka pitanja na koja će se ovim istraživanjem pokušati dobiti odgovori:

1. Koje profesionalne ciljeve pred sebe postavljaju odgojitelji s obzirom na razvoj osobne profesionalne karijere?

2. Kojim oblicima odgojitelji promišljaju realizirati svoje postavljene ciljeve na profesionalnom razvojnom putu?
3. Kako odgojitelji osmišljavaju, kreiraju i upravljaju programima osobnog profesionalnog usavršavanja?
4. Koje oblike profesionalnog usavršavanja odgojitelji smatraju poželjnima i kvalitetnima za ostvarivanje svoga osobnog napretka?
5. Koji su procesi ili aktivnosti olakšavali, a koji usporavali osobni prelazak iz jedne etape profesionalnog napredovanja u višu razinu?
6. Kojim je načinima u implicitnoj pedagogiji moguće mjeriti i provjeravati poboljšanja rada odgojitelja u odnosima s djecom i u kolektivu kod onih odgojitelja koji posvećuju veću pozornost profesionalnom razvoju i napredovanju u karijeri od onih koji tome ne pridaju adekvatnu pozornost?
7. Kojim se oblicima u praksi odgojitelja kvalitetno provodi samoevaluacija?
8. Koji vanjski čimbenici i na koji način provode vanjsku evaluaciju uspješnosti i napredak u radu odgojitelja?
9. Kojim sadržajima izobrazbe u profesionalnom usavršavanju odgojitelji mogu uspješnije doprinosti podizanju pedagoške kulture odgojno-obrazovne institucije u kojoj djeluju, kao i osobnom dignitetu i razini profesije?

Korpus i metodologija istraživanja (maksimalno 6500 znakova s praznim mjestima)

Korpus istraživanja obuhvaća 237 matičnih predškolskih ustanova na području pet slavonskih županija Republike Hrvatske: Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Virovitičko-podravne, Požeško-slavonske i Brodsko-posavske županije. U 237 dječjih vrtića redovitoga programa odgojno-obrazovnog rada s djecom rane i predškolske dobi radi 1 794 odgojitelja, uz podršku 54 stručnih suradnika (pedagoga, psihologa, edukacijskog rehabilitatora, logopeda i socijalnog pedagoga).

Uzorak istraživanja čini 540 odgojitelja djece rane i predškolske dobi u 30 predškolskih ustanova, javnih i privatnih dječjih vrtića gradskog i ruralnog područja s navedenih županija. Ovako postavljen uzorak omogućuje uključivanje većeg broja odgojitelja različitog profesionalnog iskustva i daje mogućnost proučavanja varijabli samoprocjene odgojitelja o dosadašnjem karijernom razvoju i refleksivnim kompetencijama pristupa usavršavanja odgojitelja.

Metodologija istraživanja

S obzirom na postavljeni predmet, cilj, zadaće i istraživačka pitanja najprimjereniji pristup ovom istraživanju je kvalitativna metodologija koja polazi od tumačenja i hermeneutičkih zaključaka da svako ljudsko djelovanje ima značenje na osnovi kojeg ljudi djeluju (König i Zedler, 2001), a cilj je provedenih istraživanja spoznati ta značenja. Kvalitativnim istraživanjem žele se prepoznati sastavnice vrednovanja uspješnosti i kvalitete stručno-pedagoškog usavršavanja i razvoja karijere odgojitelja i njihovog rada na tom području: organizacijski oblici, planiranje (strateško planiranje, upravljanje kvalitetom), razvojne djelatnosti odgojno-obrazovne ustanove i suradnja s vanjskim čimbenicima, profesionalna komunikacija i njezino poticanje u radnoj sredini i izvan nje.

Metode istraživanja

Dominantna znanstvena metoda biti će *fokus skupina* kao kvalitivni oblik istraživanja koja uključuje skupnu diskusiju o zadanoj temi pri čemu se dubinski mogu istraživati razlozi, stavovi, interesi i značenja. Svrha ovoga istraživanja je spoznati značenje i razloge s naglaskom na samorefleksiju u kulturi pojedinaca unutar cjelovite predškolske ustanove. *Fokus skupinu* čini jedna trećina uzorka odgojitelja djece rane i predškolske dobi ili 150 sudionika. Nakon dobivene suglasnosti ravnatelja uslijedilo bi prikupljanje podataka u *fokus skupinama*. Pitanja na koja se dobiju odgovori istraženi *fokus skupinama* vezana su za postavljene profesionalne ciljeve odgojitelja, ostvareni profesionalni put, postignute rezultate i upravljanje programima usavršavanja. Odgovorima na pitanja otvorenog tipa u *fokus skupini* spoznati će se: o odlikama uspješnog odgojitelja, važnosti usavršavanja odgojitelja, motiviranosti u profesionalnom radu i napredovanju, doprinosu razvoja kompetentnosti, osobitostima profesije u zajednici, istaknutim ulogama kvalitetnog obnašanja posla odgojitelja, prepoznavanju razvojnih postignuća u karijeri, razvojne mogućnosti u području profesionalnog djelovanja, brizi za razvoj karijere i podrška učenju za viša postignuća, najistaknutijim oblicima

profesionalnog razvoja i doprinosu razvoja osobnim kompetentnostima, promjenama u oblicima usavršavanja odgojitelja početnika, eksperta i odgojitelja pred mirovinu, načinima unaprjeđivanja i osiguravanja kvalitete u područjima djelovanja odgojitelja, kontekstima stručnog usavršavanja odgojitelja, podrškama pozitivne kulture ustanove i osobnog iniciranja profesionalnog napredovanja.

Oblik provođenja je snimanje i bilježenje te dokumentiranje snimljenog audiozapisa, u *fokus skupini* od po 8 ispitanika u trajanju od 30-tak minuta. Prikupljeni podatci bi se strukturno analizirali na način da se prepoznaju sadržaji koji ističu potrebe za promjenom, mogućnosti napredovanja i nagrađivanja te prijedloge učinkovitog usavršavanja u kulturi vođenja predškolske ustanove, prepoznavanje osobnih sposobnosti i kapaciteta za razvoj sustavnim individualnim usavršavanjem, upotreba refleksije kao čimbenika poboljšanja i unaprjeđivanja profesije odgojitelja te određenja profesionalnog razvoja odgojitelja kako bi bolje odgovorio na potrebe djeteta holističkim pristupom u podržavanju procesa učenja i razvoja sve djece, roditelja, društva (cjelovitog okruženja).

Drugi korišteni instrument u ovom istraživanju biti će *anketni upitnik* kojim se pismeno odgovara na pitanja koja sadrže zaglavlje s uvodom i uputama za popunjavanje pitanja. *Anketni upitnik* sadržava socio-demografske elemente, zatim slijede pitanja koja sadrže moguće odgovore o postavljenim profesionalnim ciljevima i ostvarenom profesionalnom putu, postignutim rezultatima u odgojno-obrazovnom radu s djecom te osmišljavanju i upravljanju programima usavršavanja. Pitanjima iz općeg dijela prikupljaju se kvantitativni podatci, a iz specifičnog dijela, na pitanja zatvorenog tipa postoji mogućnost većeg odabira s ciljem uvida u načine usavršavanja, sudjelovanje u stručno-pedagoškom rad, ostvarena napredovanja i kulturu podrške predškolske ustanove.

Anketni upitnik za ispitivanje samoprocjene odgojitelja sadrži skalu procjena/tvrđnji Likertovog tipa u obliku petostupnjevane skale s procjenama od potpunog slaganja kodiranog brojem pet, do potpunog neslaganja, kodiranog brojem jedan i zaokruživanjem jednog od ponuđenih brojeva na skali.

Pitanja iz općeg dijela anketnog upitnika su: dobrovoljan pristanak, spol, dob, staž u struci, inicijalno obrazovanje, stečeno položajno zvanje, poslovi odgojno-obrazovnog radnika u predškolskoj ustanovi, županija, osnivač dječjeg vrtića te gradska ili ruralna sredina u kojoj se dječji vrtić nalazi. Specifični dio upitnika, vrednovano od *uopće se ne slažem, ne slažem se, niti se slažem, niti se ne slažem se, slažem se te u potpunosti se slažem*, odnosi se na postavljene ciljeve: odlike naročito uspješnog odgojitelja, potrebna područja poboljšanja u profesionalizaciji odgojitelja, učinkovite oblike poticanja profesionalnog usavršavanja za uspješnu karijeru odgojitelja, elemente koje je potrebno mijenjati, načine usavršavanja koji se preporučuju za unaprjeđivanje kompetencija i profesionalni razvoj, spremnost odgojitelja na promjenu, procjena samopouzdanja pred postavljenim ciljevima (petostupnjevano vrednovano od *izrazito malo do izrazito puno*) te koliko se često usavršava. Sljedeći dio *anketnog upitnika* odnosi se na profesionalni put odgojitelja: podržavani oblici učenja u profesionalizaciji odgojitelja, promatranje refleksije u procesu unaprjeđenja rada tijekom karijernog razvoja, temeljna obilježja učinkovitih oblika usavršavanja, razinu participativnosti u kreiranju učenja novih vještina te motivacijske čimbenike u prepoznavanju razvoja profesionalizacije odgojitelja. Posljedni dio anketnog upitnika odnosi se na postignute rezultate odgojitelja u odgojno-obrazovnom radu s djecom: osmišljavanje i upravljanje programima usavršavanja, koliko odgojitelj čita kao profesionalac i koga se smatra najodgovornijim za upravljanje karijerom odgojitelja, iniciranje promjena u organizacijskoj kulturi predškolske ustanove.

Oblik provođenja anketnog upitnika elektroničkim putem, a prikupljanje podatak bi uslijedilo nakon zaprimljenog primitka suglasnosti i privole ravnatelja dječjih vrtića koji su prethodno poslani na odobrenje.

Deskripcija i analiza temeljem navedenih kategorija podataka kao i prikaz rezultata tradicionalnih i suvremenih pristupa usavršavanja, propitivanja stavova o dodadašnjim oblicima s pedagoškim sastavnicama, promicanje zajedništava i suradnje među profesionalcima za zajedničku odgovornost u razvoju ustanove, analiza djelovanja stručnih suradnika u svrhu pedagoškoga vođenja odgojitelja i suradnja s roditeljima, partnerstvo dobilo bi se hermeneutičkim diskursom.

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (maksimalno 500 znakova s praznim mjestima)

Kao mogući znanstveni doprinos ističu se sljedeće tvrdnje:

Poticanje oblika napredovanja, dostizanje viših položajnih zvanja i planiranje karijere s ciljem motivacije odgojitelja za aktivno traženje prilika su za stjecanje novih znanja.

Identifikacija važnih sastavnica u karijernom razvoju odgojitelja.

Profesionalni identitet odgojitelja (važnost i osvješćivanje rada u dječjem vrtiću gledati kao na poziv).

Pronalaženje strategija poučavanja za smisleno učenje tijekom stručnog usavršavanja. Fleksibilnost poučavanja odgojitelja i interakcija u procesu učenja te uloga transmissijskog i transvizijskog poučavanja.

Razvoj novih načina usavršavanja i jačanje zalaganja za profesionalnost u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, osobito po pitanju reflektivnog pristupa rada odgojitelja u kontekstu koje stimulira daljnji razvoj njegove profesije i jača ulogu odgojitelja i njegov profesionalni status kao i položaj u društvu.

Profesionalizacija odgojitelja i poticanje autonomne istraživačke prakse; Jačanje uloge odgojitelja na kvaliteti rada u kulturi ustanove ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (planiranjem i programiranjem, vođenjem, propitivanjem, redefiniranjem) te pridonositi kvaliteti odgojno-obrazovnog rada i prepoznatljivosti u društvenom okruženju.

Popis literature (maksimalno 15 referenci)

Bognar, B., Krumes, I. (2017). Encouraging reflection and critical friendship in preservice teacher education. *CEPS Journal*, 7 (3), 87-112.

Bruner, J. (2000). *Kultura obrazovanja*. Zagreb: Educa

Darling-Hammond, L., Hyler, M. E., Gardner, M. (2017). *Effective Teacher Professional Development*. Palo Alto, CA: Learning Policy Institute. Preuzeto 31. siječnja 2019. [Effective_Teacher_Professional_Development_REPORT.pdf](#)

Jurčević Lozančić, A., Kudek Mirošević, J. (2016). Profesionalni razvoj i cjeloživotno obrazovanje odgojitelja – između želja i stvarnosti. U: Zbornik znanstvenih radova s Međunarodne znanstvene konferencije: *Globalne i lokalne perspektive pedagogije*. Osijek: Filozofski fakultet Osijek, Sveučilište Josipa Jurja, Strossmayera u Osijeku, 117-127.

Jurčević Lozančić, A. (2023). Radne orijentacije, smisao posla, profesionalni identitet i zadovoljstvo odgojitelja. *Nova prisutnost* 21 (2023) 2. 285-300.

Kozjak Dragčević, S., Opić S. (2019). Izvori stresa kod odgojitelja u Gradu Zagrebu. *Croatian Journal of Education: Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje*, 21 (1).

König, E, Zedler, P. (2001). *Teorije znanosti o odgoju: uvod u osnove, metode i praktičnu primjenu*. Zagreb: Educa

Lukaš, M. (2020). Povijesni diskurs stručnog usavršavanja i trajne izobrazbe nastavnika. *Metodički ogledi*, (27) 1, 81-101.

Lukaš, M, Cikovac, D. (2021). Pedagoška deontologija i koncept dužnosti. *Nova prisutnost: časopis za intelektualna i duhovna pitanja*, 19 (2021), 2. 391-404.

Lukaš, M., Mušanović, M. (2020). *Osnove pedagogije*. Sveti Ivan Zelina: Tiskara Zelina d. d.

Lepičnik Vodopivec, J. (2012). Neka gledišta stalnog stručnog usavršavanja odgojitelja predškolske djece u Sloveniji. *Metodički obzori*, 7 (3), 37-45.

Pravilniku o načinu i uvjetima napredovanja u struci i promicanju u položajna zvanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima (Narodne novine, 10/97)

Senge, P. (2001). *Peta disciplina u praksi*. Principi i praksa učeće organizacije. Zagreb: Mozaik knjiga

Senge, P., Kleiner, A., i dr. (2003). *Ples promjene*. Izazovi u razvoju učećih organizacija. Zagreb: Mozaik knjiga

Stoll, L, Fink, D. (2000). *Mijenjamo naše škole*. Kako unaprijediti djelotvornost i kvalitetu škole. Zagreb: Educa

Šagud, M. (2006). Odgajatelj kao reflektivni praktičar. *Petrinja: Visoka učiteljska škola u Petrinji*

Šagud, M. (2011). Profesionalno usavršavanje i razvoj odgojitelja. U: D. Maleš (ur.), *Nove paradigme ranog odgoja* Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Zavod za pedagogiju, 267-291.

Vujičić, L., Đapić, K. (2009). Obrazovanje odgajatelja reflektivnog praktičara u kontekstu

integracijskog pristupa kao načela rada s djecom rane i predškolske dobi. U: Vujičić, L. i Duh, M. (ur.), *Interdisciplinarni učenju put ka kvalitetnijem obrazovanju djeteta*. Rijeka: Zambelli, 253-268. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine, 10/97, 107/07, 94/13, 98/19 i 57/22) Živčić-Bećirević, I., Smojver-Ažić, S. (2005). Izvori stresa na poslu odgojitelja u dječjim vrtićima. Psihologijske teme, 14(2), 3-13.

IZJAVA

Izjavljujem da nisam prijavio/prijavila temu doktorske disertacije (s istovjetnom temom) ni na jednom drugom sveučilištu.

U Osijeku 20. prosinca 2023.

Potpis

Napomena*

Mentor prof. dr. sc. Mirko Lukaš

Molimo Vas da ispunjeni Obrazac 1 pošaljete u elektroničkom i u tiskanom obliku (potpisan) referentu za doktorski studij u Uredu za studentska pitanja.

*Pod napomenu navesti budućeg mentora